

Hjerkind PRO – Tilbakeføring av Hjerkind skytefelt til sivile formål

"Norgeshistoriens største prosjekt i naturrestaurering"

Foto: Tommy Fossum, Adresseavisen

15. januar 2008

Forord

I fm Stortingets vedtak om etablering av Regionfelt Østlandet (RØ) i Åmot kommune (23. mars 1999), ble det samtidig vedtatt at Hjerkin skytefelt skulle legges ned som ledd i en omfattende plan for utvidet vern av Dovrefjell. Bruken av Hjerkin som skytefelt er forutsatt avviklet etter hvert som RØ blir operativt. RØ ble åpnet og tatt i bruk i 2005, all aktivitet på Hjerkin er planlagt avviklet i løpet av 2008, når RØ's øvrige installasjoner er ferdigstilt.

I brev av 27.05.03 ble Hærstaben av daværende Forsvarets overkommando/ Fellesstaben gitt i oppdrag å sørge for at det ble utarbeidet en militær oppryddingsplan for Hjerkin skytefelt. Uten følgeskriv ble dokumentet 03.07.03 oversendt daværende KAMPUKS, som da ble gitt oppdraget av Generalinspektøren for Hæren. RSF Hedmark/KAMPUKS/Østerdal Garnison utarbeidet på dette grunnlag, Militær ryddeplan, som omhandlet eksplivrydding. Denne var klar 2004, med planlagt start i 2005, og avslutning i 2027. Militær ryddeplan, og ble senere bl a brukt av FB som et av grunnlagsdokumentene for utarbeidelse av Totalprosjekt (TP).

Forsvarsbygg fikk 24. september 2004 i oppdrag fra Forsvarsdepartementet om å etablere et TP for tilbakeføring av Hjerkin skytefelt til sivile formål. Oppdraget innebar også å se på muligheten av å redusere prosjektets tidsmessige omfang. TP-dokumentet ble underskrevet 14. januar 2005 og bestod da av to delprosjekter:

- Delprosjekt eiendom, bygg og anlegg (EBA). Fjerning av bygg og anlegg, reparasjon av terrengskader, håndtering av forurensning og avvikling av sivile avtaler.
- Delprosjekt eksplivrydding. Rydding av hele skytefeltarealet for ammunisjonsrester og blindgjengere.

På grunn av usikkerhet om ryddebehovet, både ut fra hva som faktisk finnes, og ut fra hva som kan betraktes som et sikkert nok ryddenivå, er budsjettet for eksplivrydding delt i to faser. Fase 1, hovedtyngden av prosjektet, er planlagt fra 2006 til 2012. Fase 2, som i hovedsak omfatter gjenstående eksplivrydding, er forutsatt gjennomført i perioden 2013-2020. Dimensjoneringen av fase 2 vil bli basert på erfaringer fra fase 1. Det er derfor størst usikkerhet om ressursbehovet i fase 2.

Gjennomføring av Delprosjekt eksplivrydding fase 1, forutsettes ferdig i 2012. Etter to år med eksplivrydding i Hjerkin skytefelt er det er imidlertid registrert to forhold som kan endre dette. Det ene er at Hjerkin PRO ikke får tildelt ryddepersonell som anmodet om i årlig innspill til FSJ VP. Til nå har antall fremmøtte ryddemannskaper ligget langt under det som var anmodet om. Det andre er at den økonomiske kompensasjonen for denne type arbeider ikke blir avklart, og at den i tilfelle avklaring, fortsatt ikke er lik for denne type virksomhet i hele Forsvaret.

Sen avklaring omkring antall tilbeordret personell, hemmer Hjerkin PRO sitt samarbeid med sivile kontraktører innen forlegning, forpleining og transport.

Deltakelse i møter bl a med NDRF, samt demonstrasjoner hjemme i Norge på nytt søkemateriell, har ikke vist løsninger, som pr i dag kan erstatte vår valgte hovedmetode for rydding, manngard til fots. Hjerkin PRO har mottatt meget godt motiverte mannskaper, befal og sivile på Hjerkin. Meget gledelig er også at ryddeoperasjonen er gjennomført uten noen form for uhell/skade verken på personell eller materiell.

Hamar, 15. januar 2008

Håndskrift	Håndskrift
Odd-Erik Martinsen	Ole Petter Gundersen
Prosjektleder	Delprosjektleder Eksplivrydding

Innhold

1 Situasjon	5
1.1 BAKGRUNN	5
1.1.1 Hjerkinn PRO dokumenter	5
1.2 OPPDRAG I VP07 FRA FORSVARSSJEFEN	5
1.3 FB ROLLE	5
1.4 PLANLAGT EKSPLOSIVRYDDING HJERKINN PRO 2007	6
1.5 MILITÆRE AKTIVITETER PÅ HJERKINN 2007	6
1.6 ERK SJEFER 2007	6
2 Oppdrag	6
3 Utførelse	6
3.1 INTENSJON	6
3.1.1 Hensikt	6
3.1.2 Ambisjon for prosjektet	6
3.1.3 Metode	7
3.1.4 Organisasjon	7
3.1.5 Sluttstand	7
3.2 PLAN	7
3.2.1 Forberedelser	7
3.2.2 Gjennomføring	8
3.2.3 Etterarbeid	11
4 Administrasjon og forsyningstjeneste	11
4.1 SANITETSTJENESTE	11
4.2 TRANSPORT	12
4.2.1 Kjøretøy	12
4.2.2 Til og fra Hjerkinn	12
4.2.3 Transport under ryddeoppdrag	12
4.3 SIKKERHET	12
4.3.1 HMS-plan	13
4.4 INTENDANTURTJENESTER	13
4.5 MATERIELLTJENESTER	13
4.5.1 Sprengstoff og tennmidler	13
4.6 FORLEGNING, FORPLEINING OG EBA	14
4.6.1 Hjerkinn PRO – forlegning og forpleining	14
4.7 HYGIENE	14
4.8 VELFERD	14
4.9 ØKONOMI	14
4.10 PRESSE OG INFORMASJON	15
5 Kommando og kontroll	15
5.1 KOMMANDOFORHOLD	15
6 Resultater	15
6.1 Uke 24, 25 OG 26	15
6.1.1 Uke 24 – felt I	16
6.1.2 Uke 25 – fortsatt rydding i felt I	17
6.1.3 Uke 26 – fortsatt rydding i felt E	19
6.2 Uke 32 OG 33 FORTSATT RYDDING I FELT I	20
6.2.1 Uke 32 – fortsatt rydding i felt I	20
6.2.2 Uke 33 – fortsatt rydding i felt I	21
6.3 Uke 37 OG 38	23
6.3.1 Uke 37 – fortsatt rydding i felt E	23
6.3.2 Uke 38 – fortsatt rydding i felt I – kansellert grunnet snø	24
6.4 TOTALT RESULTAT	25
6.4.1 Ressursbruk totalt pr 2007	27

6.5 DRØFTING RESULTAT	28
6.6 EVALUERING	28
6.7 KONSEKVENSER OG VIDERE FRAMDRIFT	28
6.8 AVSLUTNING	28

1 Situasjon

1.1 Bakgrunn

Stortingets vedtak den 23.03.99 om å opprette et regionalt skyte- og øvingsfelt for Forsvarets avdelinger på Østlandet. Pkt III i vedtaket sier: "Hjerkinn skytefelt legges ned i samsvar med pkt. 7.2 i St. meld.nr.11 (1998-99) som ledd i en omfattende plan for utvidet vern av Dovrefjell gjennom Sunndalsfjella nasjonalpark, som forlengelse av Dovrefjell nasjonalpark, og landskapsvernområder vestover fra Rondane nasjonalpark, jf Ny landsplan for nasjonalparker i St.meld.nr.62 (1991-92)". 2006 var starten på avvikling av Hjerkinn skytefelt etter 80 års drift. Oppdraget er todelt:

- Delprosjekt eiendom, bygg og anlegg (EBA). Fjerning av bygg og anlegg, reparasjon av terrengskader, håndtering av forurensning og avvikling av sivile avtaler.
- Delprosjekt eksplosivrydding. Rydding av hele skytefeltarealet for ammunisjonsrester og blindgjengere.

1.1.1 Hjerkinn PRO dokumenter

- FFI Rapport – Blindgjengerfaren i Hjerkinn skytefelt – En statistisk analyse – Ove Dullum – FFI/Rapport-2003/01788.
- Forsvarets bruk av Hjerkinn skytefelt 1923-2003 – Forsvarets etterlatenskaper blindgjengere og eksplosivrester – FLO/LAND/TEKN DIV (Roseth rapporten).
- Militær ryddeplan – Hjerkinn skytefelt. Utarbeidet av oblt Gundersen, Ole Petter/HSTY/RSF Hedmark 2004.
- Totalprosjektdokument FB 2005.

1.2 Oppdrag i VP07 fra Forsvarssjefen

Forsvarssjefen (FSJ) oppdrag i VP07: "Støtt totalprosjektet vedrørende tilbakeføring av Hjerkinn skytefelt til sivil bruk. Fase I (2006-2012) omfatter eksplosivrydding, fjerning av de største landskapsinngrepene med landskapstilpasning, sikring av forurensning og høyst nødvendig overvåking av forurensingssituasjonen i skytefeltet, riving av bygninger og fjerning av veier som har størst naturvernggevinst".

Generalinspektøren for Hæren (GIH) ble gitt ansvaret for gjennomføringen av oppdraget, som skulle støttes av Sjø Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO), Sjø Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK), Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS), Generalinspektøren for Luftforsvaret (GIL) og Sjø Fellesstaben (FS).

Hærens styrker (HSTY) ble av GIH gitt i oppdrag å koordinere støtten. Denne ble utført av G-7 seksjonen i HSTY.

1.3 FB rolle

FB/Hjerkinn PRO er totalprosjektansvarlig (TP) og planlegger, koordinerer og utarbeider ordre for hver ryddeperiode. Denne ordren er sjef Eksplosivryddekommando (ERK) sitt grunnlag for ledelse av ERK'en, og for utførelse av de ukentlige ryddeoppdrag. Årlige rydderesultat vil inngå i grunnlaget for ev justering av planen.

1.4 Planlagt eksplisvrydding Hjerkinns PRO 2007

Rydding i felt I og E slik:

- Felt I 4 Eksplisvryddegrupper (ERG) i 2 uker, uke 24 og 25 (10-23 juni).
- Felt E 15 EOD-operatører, uke 26 (25-30 juni).
- Felt I 4 ERG'er i 2 uker, uke 32 og 33 (05-18 aug).
- Felt E 3 ERG'er uten sorteringsplass i 1 uke, uke 37 (09-15 sep).
- Felt I 3 ERG'er i 1 uke, uke 38 (16-22 sep).

1.5 Militære aktiviteter på Hjerkinns 2007

Det har vært en god del aktivitet i Hjerkinns skytefelt fra militær side også i 2007. Haukberget I og II ble for siste gang brukt av kavaleriet 7. juni 2007, opprydding og tilbakeføring ble påbegynt allerede påfølgende uke. Bemanningen på Hjerkinns er nå hovedsakelig organisert for å støtte Luftforsvaret, FLO, Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) og for/Forsvarets Ammunisjons- og EOD-skole (FAES). Det er forventet svært liten aktivitet i 2008.

1.6 ERK sjefers 2007

- Uke 24, 25 og 26 kapt Pettersen, Frank Robert/FAES
- Uke 32 major Michelsen, Elisabeth G
- Uke 33 kapt Børseth, Jens-Kristian
- Uke 37 og 38 major Johansen, Ove

2 Oppdrag

Planlegg og gjennomfør rydding av delområdene I og E i Hjerkinns skytefelt.

3 Utførelse

3.1 Intensjon

3.1.1 Hensikt

Ryddingen skal bidra til å redusere faren ved eksplosive etterlatenskaper til et akseptabelt nivå, med sikte på å tillate åpen sivil ferdsel og sivil arealbruk av området som dekkes av Hjerkinns skytefelt.

3.1.2 Ambisjon for prosjektet

Hjerkinns skytefelt skal tilbakeføres til en tilstand som gjør at området blir:

- En naturlig del av det nasjonalt og internasjonalt verneverdige høyfjellsøkosystemet på Dovrefjell, med alle høyfjellsøkosystemets funksjoner og opplevelseskvaliteter.
 - Sikker for allmenn ferdsel.
-

3.1.3 Metode

Da ny skade ikke skal påføres naturen, er manuell rydding med manngard til fots i terrenget, metoden som anvendes. Støtten fra militære avdelinger er grunnleggende for gjennomføringen. Manngarden støttes av kjøretøy for bortkjøring av oppsamlet skrot, søppel, ammunisjonsrester, evakuering av skadet personell og ordinær personelltransport.

Opplæring av ryddemannskaper ble gjennomført fremmøtedag og første ordinære ryddedag.

Erklæringen ”klart for overdragelse til sivile formål” kan først skje etter at eksplosivryddingen, og fjerningen av infrastruktur (bygninger, veier, bruer, stikkrenner ol) er slutført. I TP sammenheng betyr dette år 2020.

3.1.4 Organisasjon

En ERK ble etablert for hver gjennomføring/uke. Organisasjon personell, kjøretøy og forlegning er gitt i vedlegg ^A.

3.1.5 Slutttilstand

Slutttilstanden er nådd når den samordnede planen for tilbakeføring er gjennomført, og prosjektet etter godkjenning fra sivile myndigheter, erklærer Hjerkinn skytefelt klart for overføring til sivile formål.

3.2 Plan

Ryddeoperasjonen ble forberedt i tre faser; forberedelser, gjennomføring og etterarbeid. Ordre for alle tre ryddeperiodene ble som planlagt gitt ut 4 uker før oppstart i uke 24/07. Det har i f m årets rydding ikke vært nødvendig å gi ut Fragmentation order (FRAGO). En klar forbedring i f t 2006 er produserte Stående operasjonsprosedyrer (SOP'er) for de forskjellige sekvenser i ryddeoperasjonen. Korte ordremøter i f m oppstart hver ryddeperiode, samt daglige møter iht. plan ble avholdt. Forsvarets helikopter ble benyttet mandag – fredag. Ved et tilfelle ble sivilt helikopter leid inn på en lørdag, da militært helikopter ikke var tilgjengelig.

3.2.1 Forberedelser

Dette var Hjerkinn PRO's andre år med rydding. Forberedelsene på materiellsiden ble derfor langt mindre omfattende. Bygninger for forlegning og forpleining av ryddemannskaper leies nå av FB/Skifte eiendom.

Aktiviteter under villreinjakta i perioden 20 aug til 15 sep, ble avklart med Dovre og Lesja Fjellstyrer. Kompensasjon på kr 30 000,- for forringet jakt ble tilkjent Dovre Fjellstyre. Dette var en omforent løsning, etter et krav på kr 100 000 initialt.

Som i 2006 var oversikten fra avdelinger som skulle støtte oppdraget i juni, ikke klare før tett opp til fremmøte på Hjerkinn. For ukene 32 og 33 ble imidlertid oversikt over ryddemannskaper sendt prosjektet i uke 24, meget tilfredsstillende. Men også da manglet oversikt over en god del EOD-operatører, og noen spesialkategorier som sanitetspersonell og BV-vognførere. Først i august 07 var det klart hvilke avdelinger som skulle støtte i ukene 37 og 38.

Rekognosering og inndeling i ukeoppdrag for den enkelte ERG ble gjennomført før hver ryddeperiode. Dette arbeidet er forholdsvis tidkrevende, og krever god planlegging.

Rekruttering av EOD-operatører er fortsatt en prosess som ikke er i system. Hjerkinn PRO, FAES, Landsdelskommando Nord-Norge (LDKN) og HSTY, var alle involvert i dette for 2007. Etter at LDKN ikke kunne støtte prosessen grunnet manko på personell, ble dette igjen en sak som Hjerkinn PRO i stor grad måtte ordne opp i. Hjerkinn PRO har ved flere anledninger anmodet om at det gjennomføres en årlig ressursdialog i fm rydding av forsvarets skytefelt. Hjerkinn PRO mener at en ressursdialog i større grad ville ta høyde for jevn fordeling av oppdrag til de forskjellige bidragsytere, samt at avdelingene ville få bedre tid til å planlegge støtten.

Forberedelsesfasen ble avsluttet ved at to prosjektmedarbeidere møtte på Hjerkinn lørdag 9. juni for å forberede mottak av ERK.

3.2.2 Gjennomføring

Syklus for ryddeukene ble endret for 2007. Fremmøtedag har vært søndag, som da har vært brukt til opplæring, utlevering av materiell og etablering av ERK'en. I tillegg gjennomføres koordinering av ryddeoppdrag, som også innebærer rekognosering av områder som skal ryddes. Ordinær rydding i skytefeltet normalt mandag tom fredag, i noen tilfeller også lørdag formiddag. Avdelingene har deretter returnert hjemmeavdeling. Dette gir minimum 5 effektive ryddedager pr uke. Ift 2006 er dette vesentlig forbedring. Sjef ERK overtar styrken når den administrative delen er over.

Mandag – fredag har gjennomgående vært hele ryddedager med avslutning av søk ca kl 1700. Deretter har EOD-operatører tatt seg av funn, og der hvor nødvendig sprengt/fjernet disse. Sprengning av funn har vært programmert i tiden mellom avsluttet søk og kl 2100. Der hvor rydding har foregått fram til kl 1130 på lørdag (avreisedag), har EOD-operatører tatt seg av funn etter avsluttet søk og fram til ca kl 1430.

Avreise fra Hjerkinn etter endt rydding har variert mellom sent fredag kveld, natt til lørdag, og tidlig lørdag formiddag. Kommunikasjon mellom Hjerkinn PRO og støttende avdeling må være mer presis mht hvordan returreisen skal gjennomføres etter endt oppdrag på Hjerkinn.

HMS plan ble utarbeidet for gjennomføringen i 2007. Denne inneholder også handlingsplan uhell/ulykker, GOP og SOP'er, samt en samordningsavtale med FLO P Logbase Østerdalen. HMS plan kan forbedres, samtidig som at utarbeidet kontrollplan må implementeres langt klarere i den daglige tjenesten på Hjerkinn. SOP'er må kommuniseres bedre med ansvarlig befal og EOD-operatører i ERK'en. Dette må gjennomføres før ryddeoperasjonen starter.

Leveranseavtale med FLO P Base-Østerdalen ble utarbeidet og klar før oppstart i 2007. Dette har sikret leveranse av materiell og tjenester på en meget tilfresstillende måte.

Alt søppel og andre fremmedlegemer som ikke naturlig hører til i naturen skulle i prinsippet tas opp fra bakken. For at en rimelig fremdrift skulle opprettholdes i de mest brukte områdene, måtte størrelsen på splinter som ble plukket, reguleres til ca 5 cm. Haukberget som var prioritert område for årets rydding, er mye brukt. Antall km² som er ryddet, er som forventet mindre enn den kapasiteten prosjektet har brukt som mal for en ERG pr uke i totalprosjektet.

Helikopter var tilgjengelig til en hver tid mandag til fredag, når værforhold tillot flygning for rekognoseringer, personelltransport, og til bruk ved ev skader/uhell. Ved et tilfelle ble sivilt helikopter leid inn på en lørdag. Dette hadde kun kapasitet til rekognosering.

Kvalitetssikring av rydderesultater/dokumentasjon ble fulgt opp hver dag med Geografisk informasjonssystem (GIS). GPS er EOD-operatørens og følgebefalets verktøy for registreringer i tillegg til notater om funn. Både tid, sted, vær og føreforhold, samt funn av eksplosiver med beskrivelse av type og posisjon, ble fortløpende registrert, slik at dette kan visualiseres i GIS senere. Alle funn av eksplosiver ble fotografert og kodet opp mot GPS-posisjonene. Utskrifter av daglige resultater ble presentert for ERG'ene.

En del myrområder gjorde det umulig å søke over hele felt I som planlagt. GPS registreringer gjør at vi senere kan ta fatt i dette.

Grunnet koordinering som ble gjort på forhånd ble ikke ryddingen vesentlig påvirket av villreinjakten. Felt E – Storranden, ble ryddet siste uka av villreinjakta, uke 37, 10-14 sep.

Vakt og sikring har vært organisert med streifvakt i forlegningsområdet på natt, ett inspiserende befall (IB) blant følgebefalet, og daghavende offiser (DHO) fra SAH og Hjerkin PRO.

Hjerkin PRO var til stede med Prosjektleder, Delprosjektleder eksplivrydding (DPL) og eksplivfaglig rådgiver under ryddeukene. FB mangler fortsatt linjer for oppkobling mot FB-nett. Denne tilgjengeligheten ville lettet arbeidet for prosjektets medarbeidere. Dette jobbes det videre med. FISBasis er tilgjengelig på kontoret for prosjektet.

HMS-plan ble etablert foran årets rydding. Denne inneholder:

- Organisasjonsplan for HMS-ansvaret i prosjekter
- Tidsplan/framdriftsplan
- Handlingsplan uhell/ulykker
- Generell operasjonsprosedyre (GOP)
- Stående operasjonsprosedyrer (SOP'er)
- Undersøkelses-, gransknings-, eller teknisk kommisjon (grunnlagsdata)
- Kontrollplan oppfølging av HMS i Hjerkin PRO
- Samordningsavtale HMS med FLO P Logbase Østerdalen

Sikkerhetssamband var operativt hele perioden. Nytt innkjøpt materiell gir nå god sambandsdekning over hele feltet. Det er ikke lenger nødvendig med utsetting av repetere i vernede områder utenfor skytefeltet.

Velferdstiltakene for ryddemannskaper begrenset seg til forfriskninger, frukt/snacks 2-3 dager i uka, fiskeutstyr, stort TV-rom, samt nytt etablert styrkerom. I tillegg ble et enkelt kiosksalg etablert av leverandør av forpleining. Som i 2006 var ryddemannskapene meget godt fornøyd med tilretteleggingen i f t forlegning og forpleining.

I og med kanselleringen av uke 38 grunnet snø, ble ikke hele felt I ferdig som forutsatt. Felt E ble ryddet iht plan. Arbeidene i felt I må prioriteres og ferdigstilles i 2008. For 2007 er det således ryddet i feltene I og E.

Sorteringsplass på Haukberget ble høsten 07 lagt ned. Samtidig ble inngangspartiet på Iglo Storranden forlenget med 10 m i oktober/november 07. Denne delen, sammen med gammelt inngangsparti, skal nå brukes som sorteringsplass f o m 2008.

3.2.2.1 Deltakende avdelinger i 2007

Personell fra mange enheter/avdelinger i Forsvaret har deltatt i årets rydding.

Ryddemannskapene med følgebefal som utgjør hovedtyngden av ERK'en har i år kommet fra HMKG, HMKG Gardeskolen, HSTY PBN, 138-LUFTVING BO-SKV BASESETT og SSK KNM HH. I tillegg var 132-LUFTVING LV-BN klar til oppdrag i uke 38, men dette ble kansellert timer før avmarsj fra Bodø grunnet nysnø på Hjerkinn. Som for 2006 er det FKL FAES som har tatt de tyngste løftene på EOD-operatør siden. Flg avdelinger har avgitt støtte:

FKL FAES

FKL FHSK

FKL TRANSPORTKP

FLO S SBL AMS

FLO S SBL AMF

FLO S SBL AMT

FLO P BASE-ØSTERDALEN LØTEN-AMM-DEPOT

FLO TILSYN AMM-VPN

FLO P BASE-TRØNDELAGE ØRLAND-AMM-DEPOT

HSTY STYP PBN

HSTY HMKG

HSTY HMKG GSK

HSTY STYP INGBN

HSTY ISTAR GRENSEVAKTEN

HSTY ISTAR GRENSEVAKTEN GARNISONSKP

HSTY STYP SBBN

HSTY STYP SANBN

FSAN FFSS FSSK KURSSENTER BEF-UTD

FSAN FFSS FSSK UTDANNINGSKOMPANI

FSAN FFSS FSSK UTDANNING STØTTE

FSAN FAGAVD FAGUTVIKLING-OG-MILITÆRMEDISIN

FSAN FAGAVD ALLMENNHELSE SYKESTUE-HUSEBY

FSAN FAGAVD ALLMENNHELSE SYKESTUE-ØRLAND

FSAN Helseavd Håkonsvern

TRADOK HKS FVS

137-LUFTVING 720-SKV A-FLIGHT

138-LUFTVING BO-SKV BASESETT PASSIV-TR EOD-LAG

LKSK SKOLEAVD KADETTER SKOLE-INNL

138-LUFTVING BO-SKV BASESETT AKTIV-TR QRF-LAG-1

132-LUFTVING LV-BN

SSK KNM HH

Personell generelt er som i 2006 en kritisk ressurs. Vognførere til BV206 og ambulanse MB300 er de mest kritiske. Hjerkinn PRO kan ikke forvente å få 100 % dekning av ryddemannskaper, men antar at en årlig ressursdialog ville avhjulpet problemet noe. Resultatet for de enkelte ukene vises senere i rapporten. Her fremgår bl a avvik i f t forventet ukentlig styrke. Hjerkinn PRO er meget godt fornøyd med det arbeidet som er lagt ned i HSTY m h t å koordinere støtten.

3.2.3 Etterarbeid

Prosjektets kjøretøymekaniker har opppreparert kjøretøyparken foran hver ryddeperiode. Etter avsluttet sesong utfører kjøretøymekanikeren i tillegg årlig ettersyn.

Som for 2006 har det under pågående rydding, og mellom ryddeperiodene gått med en del tid til å koordinere og planlegge neste periode. Personelloversikter er fortsatt altfor sent klare. Ukene 32 og 33 var et unntak, hvor lister over ryddemannskaper var klare i juni, men også her manglet spesialkategoriene sanitetssoldater og vognførere.

Sortering av loggede funn, utelatte områder, og område som er søkt i, er et omfattende arbeid. Oppdragsskjema er nå påbegynt for områder som har måttet utelates under ordinært søk, f eks snøfonner, våte myrer og lignende. For sesongene 06 og 07 har dette arbeidet ikke startet før nå.

Justering av kontorfasiliteter for Hjerkinn PRO pågår. Eksisterende bygningsmasser på verkstedområdet skal gi plass for både delprosjekt ekspløsivrydding og EBA, samt for skytefeltadministrasjon Hjerkinn ut 2008. Dette vil også bedre etterspurt tilgang på FISBasis for støttende avdelinger.

4 Administrasjon og forsyningstjeneste

4.1 Sanitetstjeneste

Sanitetstjenesten har vært ledet av lege og troppssjef sanitet. Inndekning av lege har vært løst med bruk av avdelingsleger og innleid sivil lege. Det har vært store problemer med å skaffe leger iht Hjerkinn PRO sitt behov. Hjerkinn PRO antar at dette kun har med planlegging å gjøre. Det er vesentlig at personell tas ut til oppdraget på et tidligst mulig tidspunkt. Legene vil da ha større mulighet til å ordne opp i sine opprinnelige avtaler, samt rydde plass for vårt støttebehov.

- Sykestue med daglig visittid 0700-0730 og 1800-1830 i bygning 002 - Velferdsbygg.
- Generelt meget god helsetilstand på ryddepersonellet som startet oppdraget i uke 24 og 25. Kun hhv 10 og 6 dagsverk gikk tapt grunnet delvise/syke. Dette kan ikke sies å ha større innvirkning på rydderesultatet.
- I uke 32 var det imidlertid et merkbart større antall med allergiplager og delvise som ble fritatt ryddeoppdrag ute i feltet. Bortfall av 59 dagsverk er såpass stort at det påvirket rydderesultatet.
- For uke 33 var det kun 9 dagsverk som gikk tapt grunnet delvise/syke.
- For uke 37 i september var det noe større pågang hos lege mht plager av forskjellig art som resulterte i fritak for ryddeoppdrag. Totalt 53 dagsverk gikk tapt. Antallet var av en slik art at det hadde innvirkning på rydderesultatet.
- Målsettingen om 2 sanitetssoldater i hver ERG og sorteringsplass ble ikke opprettholdt hele ryddesesongen. Det er fortsatt problemer med å rekruttere nødvendig antall sanitetssoldater og BV-vognførere. Disse har riktignok kommet på plass i siste liten. BV 206 for evakuering utenfor vei og MB-ambulanse var tildelt hver ERG. Sorteringsplass hadde MB-ambulanse.
- Helikopter for evakuering av personell ved skader og uhell har vært stasjonert på Hjerkinn/Hjerkinnhus når rydding pågikk.
- Sanitetsmateriell er rekvirert gjennom sykestue på Rena i Østerdal Garnison. I tillegg er det ukentlig gjennomført en del innkjøp fra apotek på Dombås. Dette har fungert utmerket, og med meget god støtte fra sykestuen på Rena.
- Pasientvarmere, tepper og bærer, samt manuelt oksygenutstyr er anskaffet til ambulansene. Øvrig utstyr til ambulanser og sanitetspersonell medbringes av sanitetssoldatene som er

avgitt. FSAN har selv brakt med en ambulanse i ukene 24-33 og to i uke 37. I tillegg har prosjektet leid inn sivil reserveambulanse fra Oppdal. Denne har stått i beredskap inne på Hjerkin skytefeltadministrasjon. Leieprisen er marginal.

4.2 Transport

4.2.1 Kjøretøy

- 10 x MB 240, 5 x MB300 amb, 5 x Scania og 10 x BV206 er på langtidsutleie fra FLO. I tillegg er prosjektet tilført 2 MB240 med sivile skilter, samt 2 Snøscootere. Disse er overtatt fra FB/Utvikling Øst på Rena.
- Kjøretøyparken har vært vedlikeholdt siden avslutningen i 2006, samt at nødvendige ettersyn er gjennomført av prosjektets engasjerte bilreparatør, samt ved bruk av sivilt verksted for Scania lastevogn.
- MB240 er omregistrert ila 2007. Disse har ikke lenger status som minibuss, og er således noe enklere å skaffe vognførere til.
- Det ble gjennomført vedlikehold daglig, før, under og etter kjøring, samt periodisk etter hver 14 dagers periode.
- Ombygging av BV206 m/kran som skal brukes ved rydding av tyngre ammunisjonsrester ble påbegynt i 2006. Denne er ennå ikke ferdig grunnet sykdom hos leverandør. Vogna vil være ferdig ombyggt våren 2008.
- Årlig ettersyn gjennomføres etter at ryddesesongen er over. Dette arbeidet pågår fortsatt.

4.2.2 Til og fra Hjerkin

- FB har vært ansvarlig for buss/landeveistransport/jernbane til/fra Hjerkin fra garnison/flyplass i Norge.
- HSTY har vært ansvarlig for planlegging av flytransporter, der hvor dette har vært nødvendig for løsning av støtteoppdraget.
- Hjerkin PRO har benyttet innleide busser gjennom leveranseavtale inngått med FLO P Base Østerdalen. Samarbeidet med FLO P Base Østerdalen fungerer utmerket.

4.2.3 Transport under ryddeoppdrag

Sikkerhet har vært presisert under alle ukene på Hjerkin. Ryddesesongen ble gjennomført uten et eneste kjørehell.

BV206 utsettes for store belastninger i fm terrengkjøring. Dette gir stor belastning på belter, løpehjul og drivhjul. Det antas at dette vil gi store vedlikeholdsutgifter i prosjektperioden. Øvrige kjøretøy utsettes i langt mindre grad samme belastningen. Hjerkin PRO er avhengig av fremtidig tilgang på BV206 og vognførere til disse.

Kjørt distanse for hele kjøretøyparken i 2007 er 22 500 km. Forbrukt drivstoff er 11 183 l, som gir et gjennomsnittforbruk på 4,97 l/mil.

4.3 Sikkerhet

Gjeldende militært regelverk ble fulgt. Sikkerhetssambandet var oppdatert foran årets sesong. Det er nå mulig å etablere samband i hele feltet, uten å måtte benytte seg av fjelltopper i verneområder utenfor feltet. Disiplinerte ryddemannskaper, følgebefal og erfarne EOD-operatører er klart medvirkende årsak til at 6 uker rydding av blindgjengere og skrot/sjøppel ble gjennomført uten uhell/ulykker.

4.3.1 HMS-plan

Hjerkinn PRO hadde utarbeidet HMS-plan foran årets sesong. Denne inneholder nå bl a SOP'er for alle faser i ryddeoperasjonen, utarbeidet av fagansvarlig FAES, og handlingsplan uhell/ulykker. Hjerkinn PRO vil i større grad enn tilfellet var i år, sørge for at SOP'er og HMS-plan totalt, blir en naturlig del av operasjonen.

4.4 Intendanttjenester

Når soldatene er på Hjerkinn kun en uke, er behovet for å bytte personlig bekledning utrustning (PBU) minimal. Dersom beordring på 14 dager, er det behov for bytte av skittentøy som strømper og undertøy etc. Hjerkinn PRO har derfor etablert en liten byttereserve, samt etablert leveranseavtale med FLO.

Ved mottak av ferdig utdannet rekrutter fra KNM HH i september, måtte prosjektet skaffe en del PBU, da dette ikke inngikk i overføringsutstyret til personellet. Det påløper en del ekstra kostnader når ekstra PBU må leveres ut på denne måten. Dette bør unngås. Flg PBU artikler ble levert ut ekstra til 78 ryddemannskaper:

- Splintvest m/enkeltsmannspakke, regntøy (2 deler), feltflaske og hjelm m/trekk

Leveranseavtalen inngått med FLO P Base Østerdalen, har klart bedret muligheten for prosjektet å skaffe varer og tjenester i tide. Støtten fra FLO P Base Østerdalen på Rena, og fra depot på Dombås er utmerket.

Tørkemulighetene på forlegningene er ikke gode. Tørkerommene på Hjerkinns hus har for dårlig utlufting, og øvrige forlegninger har ikke godkjente tørkerom eller innretning for dette. Problemet var absolutt til stede i uke 32 med mye regn. Hjerkinn PRO vil forsøke å finne en løsning som forbedrer tørkemulighetene. Tørkekonteinere har vært nevnt som en mulig løsning.

4.5 Materielltjenester

Det er etablert materiellsats for ERK'en og Hjerkinn PRO. Rekvirert materiell har vært i tilfredsstillende stand.

Satsene til den enkelte Eksplosivryddegruppe og Sorteringsplass er pakket i Zargesskasser. Det har vist seg vanskelig å lagre materiellet på en tilfredsstillende måte i disse kassene. Hjerkinn PRO vil finne en annen løsning som ivaretar materiellet på en bedre måte.

4.5.1 Sprengstoff og tennmidler

Sprengstoff og bestilles av EOD-rådgiver i Hjerkinn PRO. Dette lagres i ammunisjonsiglo Storranden. FLO P Base Østerdalen/Depot Løten betjente denne, og ga utmerket støtte i hele perioden.

2 okt 07 ble ammunisjonsiglo på Storranden overtatt av FB Hjerkinn PRO, som heretter vil forvalte bruken av denne.

4.6 Forlegning, forpleining og EBA

4.6.1 Hjerkin PRO – forlegning og forpleining

Befal og sivile var forlagt og forpleid via kontrakt med:

- Hjerkin Fjellstue & Fjellridning AS
- Hageseter Turisthytter AS
- Norlandia Dovrefjell hotell
- Trolltun Gjestegård
- Furuhaugli turisthytter AS

Ryddemannskaper ble forlagt og forpleid i tilknytning til fasiliteter på og rundt Hjerkinhus. Forpleining ble for 2007 sendt ut på anbud. Kontrakten gikk til Frich kafeteria AS på Dombås. Leverandør har vært lett å samarbeide med, og har vært meget fleksibel mht våre behov. Kansellering av ryddeuke 38 påførte leverandør et klart tap i forventet inntekt. Kun et lite beløp som dekket innkjøpte ferskvarer ble krevd som kompensasjon for kanselleringen.

4.7 Hygiene

Forlegning innendørs betinger at personellet blir boende ganske tett innpå hverandre. Dette krever disiplin i f t personlig hygiene og renhold på fellesområder. Forlegning, dusj og sanitæranlegg må derfor vaskes daglig.

I perioden uke 24-33 tettet kloakkanlegget seg daglig på Hjerkinhus. Firma fra Dombås ble brukt for daglig åpning av kloakkrør. Av hygienehensyn ble derfor toaletter på Hjerkinhus stengt i ukene 32 og 33. Mobile toaletter ble satt opp. Det ble i den forbindelse lagt til rette for, og gitt påbud om ekstra håndvask, samt rensing av hender med sprit før måltid ble inntatt. Det oppstod ingen hygieniske komplikasjoner.

Etter endt rydding i aug ble innvendig puss av kloakkrør, samt generell sjekk av kloakkanlegg iverksatt. Ny type toalett-papir, lett oppløselig, ble kjøpt inn. Under gjennomføringen i uke 37 oppstod ingen problemer. Fortsatt forekommer det kloakklukt inne på kjøkken/spisesal. Dette er mest sannsynlig transportert gjennom luftingsanlegget. Forsøk på å finne feilen er gjort uten at problemet er løst.

4.8 Velferd

Pri 1 fra Hjerkin PRO sin side har vært innendørs forlegning til alle ryddemannskaper, og god forpleining. Ref tilbakemelding fra ryddemannskapene lyktes vi med dette. Videre:

- Kinosal/briefingrom i velferdsbygg var tilgjengelig med TV/video på kveldstid hver dag.
- Fukt/snacks/forfriskninger ble satt ut i kinosal til alle ryddemannskaper 2-3 dager i uka. I tillegg ble noen ferskvarer servert ute i felt 1-2 dager i uka.
- Velferdsutstyr som fiskestenger og flytevester for bruk ved båtfiske, samt fiskekort er anskaffet og godt mottatt.
- Trimrom med muligheter for innendørs styrketrening ble etablert i juni 07 i skivebua.

4.9 Økonomi

Unntatt fra offentlighet i h t Offentlighetsloven §5a.

4.10 Presse og informasjon

Prosjektleder Hjerkinn PRO Odd Erik Martinsen er prosjektets pressetalsmann. Pågangen fra media har vært merkbart mindre i år enn ved oppstart i 2006

Informasjon om Hjerkinn PRO, se WEB-side, [www.forsvarsbygg.no/Hjerkinn PRO](http://www.forsvarsbygg.no/Hjerkinn%20PRO).

5 Kommando og kontroll

5.1 Kommandoforhold

a. Kommandoforhold

- (1) Ved ankomst Oslo Lufthavn Gardermoen, for avdelinger som ankom fra Nord Norge, ble FB/Hjerkinn PRO gitt Taktisk kommando (TAKOM).
- (2) For avdelinger fra Sør Norge ble TAKOM gitt FB/Hjerkinn PRO ved ankomst Hjerkinn.
- (3) I praksis har dette betydd at DPL Ekspllosivrydding/Hjerkinn PRO har utøvd denne kommandoen under ryddeperiodene.

b. Ansvarsforhold

- (1) Overordnet ansvarlig for gjennomføringen har vært PL Hjerkinn PRO Martinsen, Odd-Erik.
- (2) DPL Hjerkinn PRO, oblt Gundersen, Ole Petter planlegger og leder gjennomføringen, støttet av Ekspllosivfaglig rådgiver, Hjerkinn PRO, major Roseth, Arnfinn.
- (3) SAH har hatt det overordnede sikkerhetsansvaret for all pågående aktivitet i feltet.
- (4) ERK har vært underlagt Hjerkinn PRO. Sjef ERK med sin organisasjon har vært ansvarlig for den fagmessige delen av ekspllosivryddingen og utøvende ledd for denne.

c. Samband

- (1) ICOM har vært benyttet som sikkerhetssamband. Oppdatering av ICOM sambandet inklusive nytt innkjøpt materiell gjør at vi nå har dekning over hele feltet. Dette har fungert meget tilfredsstillende. Det har grunnet innkjøp av nye "repetere" og linker ikke vært nødvendig å sette dette ut i vernet område utenfor skytefeltet.
- (2) FISBasis er nå tilgjengelig på etablert kontor for Hjerkinn PRO. FB nett er ennå ikke tilgjengelig på arbeidsplasser i/på SAH og bygning 071.

6 Resultater

6.1 Uke 24, 25 og 26

Plan:

- Felt I, 4 ERG'er i 2 uker a 5,5 ryddedager
- Felt E, 1 ERG med 15 EOD-operatører i 1 uke a 5 ryddedager

- Felt I - Haukberget, Tjørnhøkollen og Storkvølvi. Areal 16,670 km², ca 85 % (14,17 km²) tilgjengelig for rydding. Ressursbehov fase 1; 4 grupper i 3 uker.

- Felt E – Storranden. Areal 9,421 km², alt tilgjengelig for rydding. Ressursbehov fase 1; 4 grupper i 2 uker.

6.1.1 Uke 24 – felt I

ERK etablert med støtte fra:

- HMKG og HMKG Gardeskolen – ryddemannskaper, sanitetssoldater og vognførere Scania
- TRADOK HKS FVS, HSTY GSV og HSTY SBBN – vognførere BV206
- FSAN FFSS FSSK Kurssenter befalsutdanning og Utdanningskompani – lege, sanitetstroppssjef og sanitetssoldater
- FKL FAES, FLO TILSYN AMM-VPN (FMT), FLO S SBL AMS – sjef ERK og EOD-operatører
- FLO P Base-Østerdalen/Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew

Avvik fra anmodet støtte:

- - 28 ryddemannskaper ≈ 23,3 %
- - 01 vognfører BV206
- - 01 EOD-operatør
- Utført med 4 ERG'er a 23, mandag tom lørdag kl 1130, ERK 150 totalt

Delvise, syke og permisjoner:

- - 10 dagsverk

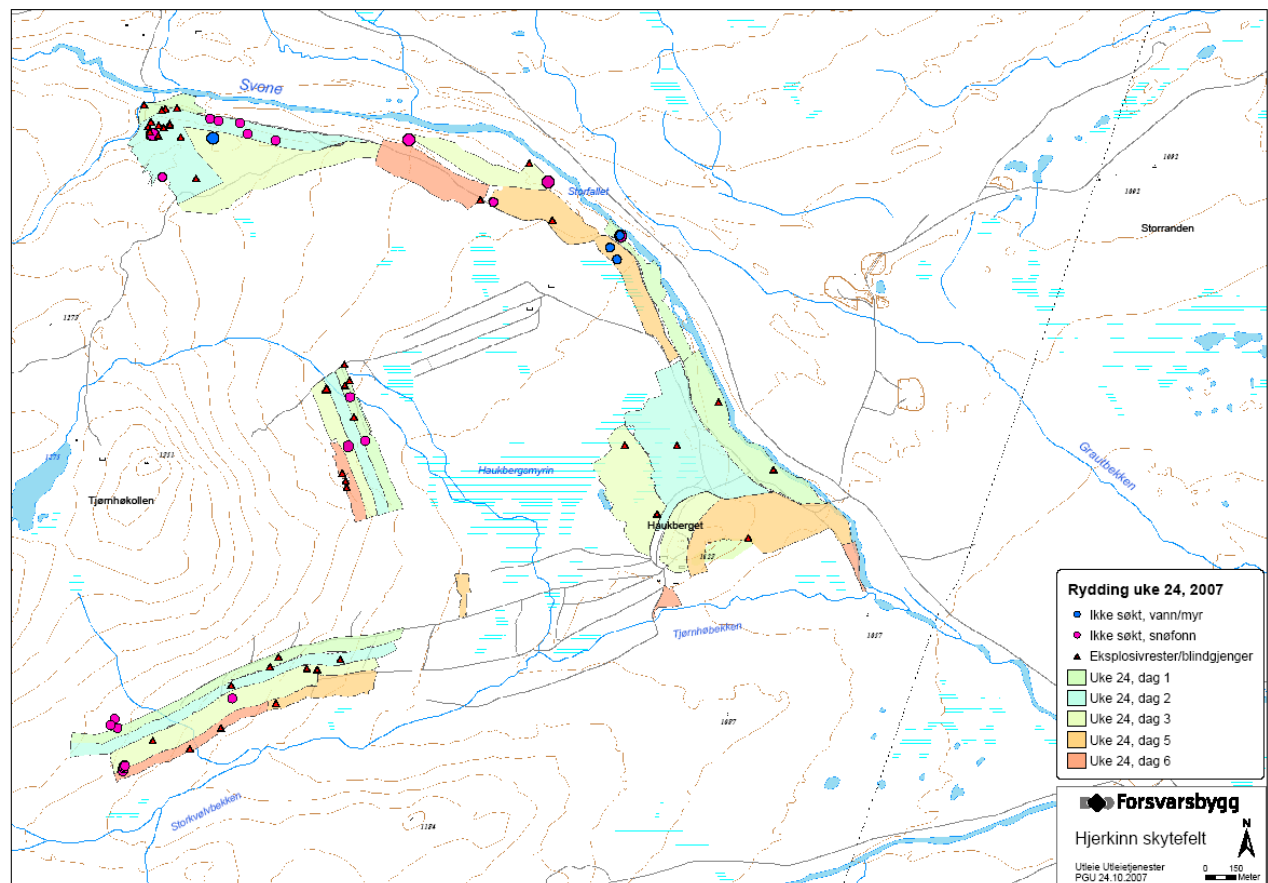
Oppsett av ERK'en forløp som tidligere, hvor personelloversikten var klar først like før fremmøte. Avklaring om legestøtte tok lang tid, i tillegg maktet ikke HSTY å skaffe de antall ryddemannskaper som anmodet om. Handlingsplan uhell/ulykker som hadde vært til høring i FOHK ble mottatt like før oppstart på Hjerkinn.

Tildelt personell denne uken gir egentlig kun 3 komplette ERG'er, men ryddingen ble likevel gjennomført med 4 mindre ERG'er. Ryddemannskapene fra HMKG og HMKG Gardeskolen startet også ryddesesongen i 2006. Dette personellet er meget godt motiverte for jobben.

Følgebefalet driver tjenesten meget godt, og soldatene følges opp etter endt tjeneste. Følgebefalet har nok stor del av æren for at det i perioden er et meget lite frafall grunnet delvise/syke.

Oppstart på mandag var 2 t forsinket grunnet moskus og opplæring. Værforholdene uke 24 var svært vekslende. Uken startet med over +20 °C, mens torsdag 14. juni var det 5-10 cm nysnø, som i deler av feltet lå til fredag lunsj.

Alternativ tjeneste ble gjennomført torsdag 14. juni. 2 ERG'er kunne gjenoppta opprinnelig oppdrag fredag morgen. De øvrige 2 ERG'er gjennomførte rydding i alternativt område, Hegglingen, fram til lunsj, grunnet fortsatt snø i feltet. Etter lunsj fortsatte også disse på opprinnelig oppdrag. Resultatet for uken blir påvirket negativt grunnet personellmangel.

6.1.2 Uke 25 – fortsatt rydding i felt I

ERK etablert med støtte fra:

- HMKG/Gardeskolen – ryddemannskaper
- TRADOK HKS FVS, HSTY GSV og HSTY SBN – vognførere BV206
- FSAN/FFSS/FSSK/Utdanningskompani – lege, sanitetstroppssjef og sanitetssoldater
- FKL FAES, 138-LUFTVING BO-SKV BASESETT PASSIV-TR EOD-LAG, TRADOK VS ING, FLO TILSYN AMM-VPN (FMT), FLO S SBL AMS og sivile – sjef ERK og EOD-operatører
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew

Avvik fra anmodet støtte:

- - 31 ryddemannskaper ≈ 25,8 %
- - 03 følgebefal
- - 02 EOD-operatør
- Utført med 3 ERG'er a 28, mandag tom lørdag kl 1130, ERK 141 totalt

Delvise, syke og permisjoner:

- - 06 dagsverk

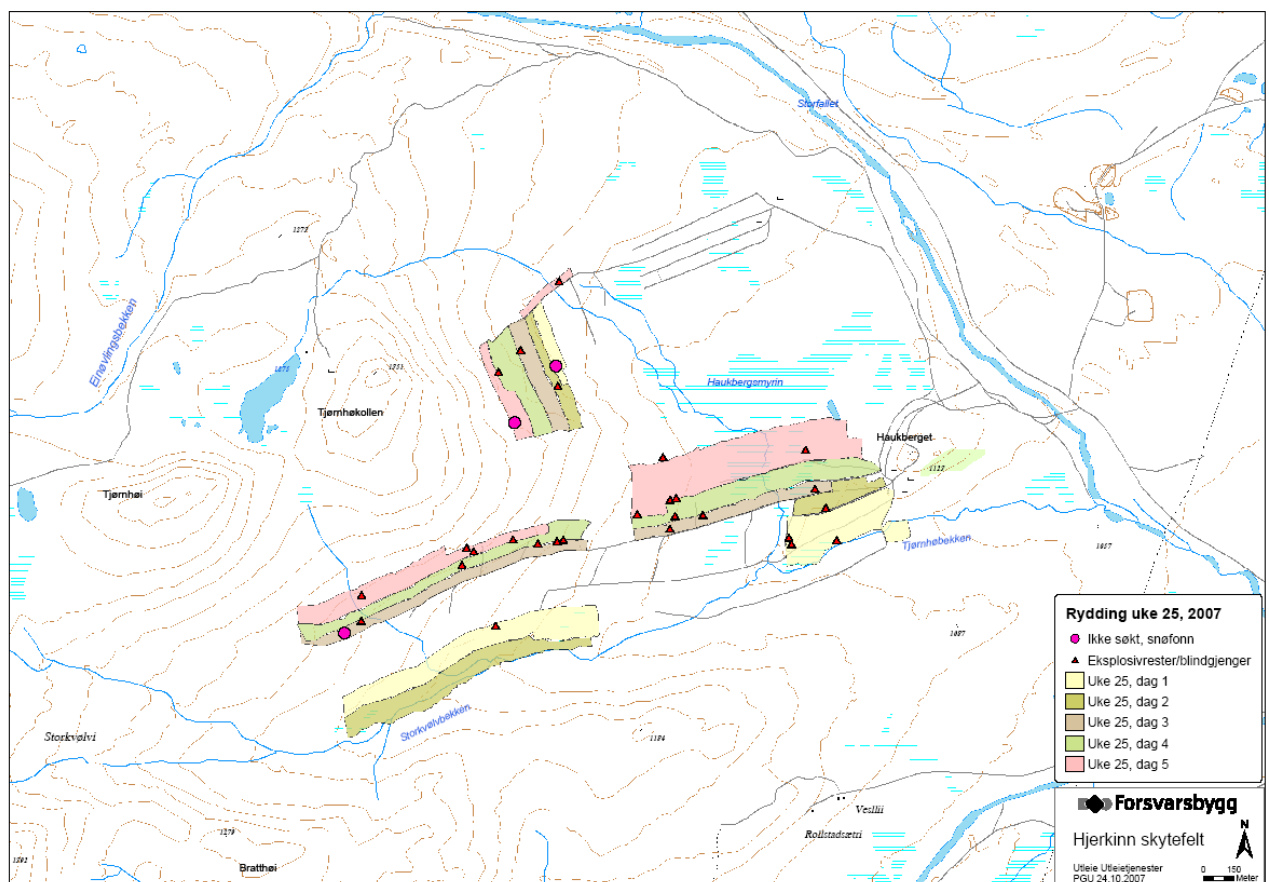
Det er fortsatt vanskelig å etablere ERK'en i akseptabel tid før fremmøte på Hjerkinn. 13 juni jobbes det fortsatt med å skaffe EOD-operatører for uke 25. Pr 13. juni mangler vi 3 EOD-operatører for første del av uken, og fra midten av uka mangler det 6 EOD-operatører.

Dette er slett planlegging, og slik bør det ikke fortsette. I den forbindelse ble behovet for årlig ressursdialog rettet til FST, HST og HSTY pr mail 13. juni. Varsel om mulighet for å måtte holde tilbake personell i garnison dersom EOD-operatører ikke er på plass ble sendt. Resultatet ble til slutt, overtall med EOD-operatører og følgebefal, men kun ryddemannskaper nok til 3 ERG'er.

Kansellering av oppdraget for følgebefal og EOD-operatører så tett opp til fremmøtetidspunkt er lite hensiktsmessig, da disse likevel har krav på ATM-tillegg på oppsatt arbeidsplan. Dersom avklaring mht antall ryddemannskaper hadde vært klart i god tid kunne mange ressurser vært spart.

Ryddemannskapene fra HMKG og HMKG Gardeskolen startet også ryddesesongen i 2006. Dette personellet er meget godt motiverte for jobben. Følgebefalet driver tjenesten meget godt, og soldatene følges opp etter endt tjeneste. Følgebefalet har nok stor del av æren for at det i perioden er et meget lite frafall grunnet delvise/syke.

Værforholdene i uke 25 var meget tilfredsstillende. Resultatet for uken blir påvirket negativt grunnet personellmangel.

6.1.3 Uke 26 – fortsatt rydding i felt E

ERK etablert med støtte fra:

- FKL FAES, FLO TILSYN AMM-VPN (FMT), FSAN FAGAVD FAGUTVIKLING OG MILITÆRMEDISIN, LKSK SKOLEAVD KADETTER SKOLE-INNL, FLO S SBL AMF, FKL FHSK FAG&UTVIKLINGSSEKSJON og sivile – EOD-operatører
- FSAN FFSS FSSK UTDANNING STØTTE – lege
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo.

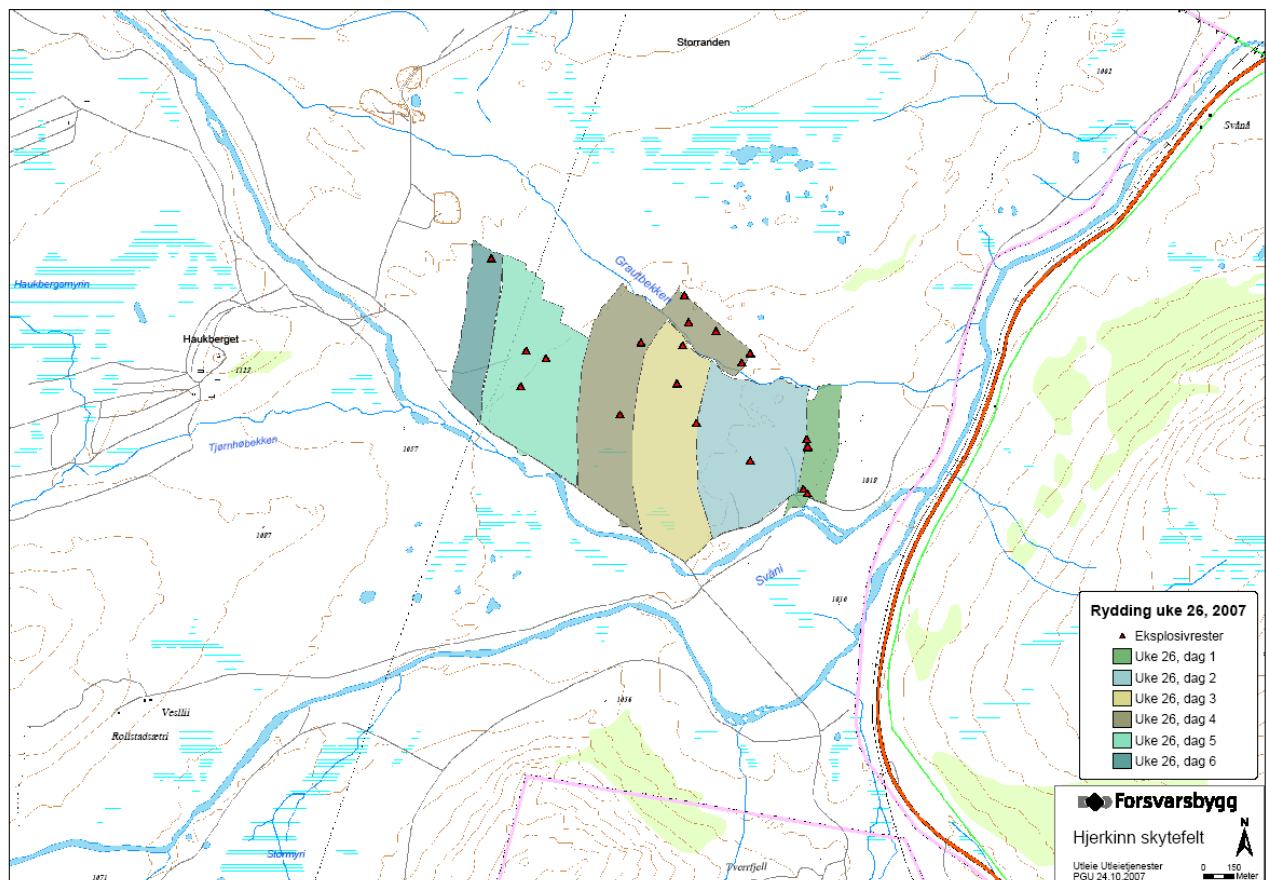
Avvik fra anmodet støtte:

- Ingen.
- Utført med 1 ERG a 15, mandag tom lørdag kl 1600, ERK 18 totalt

Delvise, syke og permisjoner:

Ingen.

ERK'en etablert med sjef ERK, sjef ERG, lege og 15 EOD-operatører. Arbeidene gjennomført under gode forhold på Storranden. Ryddet område ble noe mindre enn antatt, grunnet mye funn. Hensikten med ryddingen var å fjerne spesielt farlige eksplisvrester, slik at ordinære ryddegrupper kunne settes inn senere. Værforholdene var tilfredsstillende, noe regn. Resultatet for uken blir meget tilfredsstillende.

6.2 Uke 32 og 33 fortsatt rydding i felt I

Plan:

- Felt I, 4 grupper i 2 uker a henholdsvis 5,25 og 5 ryddedager.

6.2.1 Uke 32 – fortsatt rydding i felt I

ERK etablert med støtte fra:

- HSTY PBN, HSTY GSV og HSTY INGBN – ryddemannskaper, vognførere og sanitetssoldater
- HSTY SANBN – sanitetssoldater og sanitetstroppssjef
- FSAN FFSS FSSK UTDANNINGSKOMPANI – sykepleier og sanitetssoldater
- FKL FAES, FLO P BASE-ØSTERDALEN LAND-AMM-DEPOT, FLO S SBL AMS, FLO S SBL AMF, FSAN FAGAVD FAGUTVIKLING-OG-MILITÆRMEDISIN, LKSK SKOLEAVD KADETTER SKOLE-INNL og sivile – sjef ERK og EOD-operatører
- HMKG – lege, i tillegg sivil lege fra Tynset, Erik Lium på lørdag
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew

Avvik fra anmodet støtte:

- - 9 ryddemannskaper $\approx 7,5 \%$
- Utført med 4 ERG'er a 26, mandag tom lørdag kl 1130, ERK 171 totalt

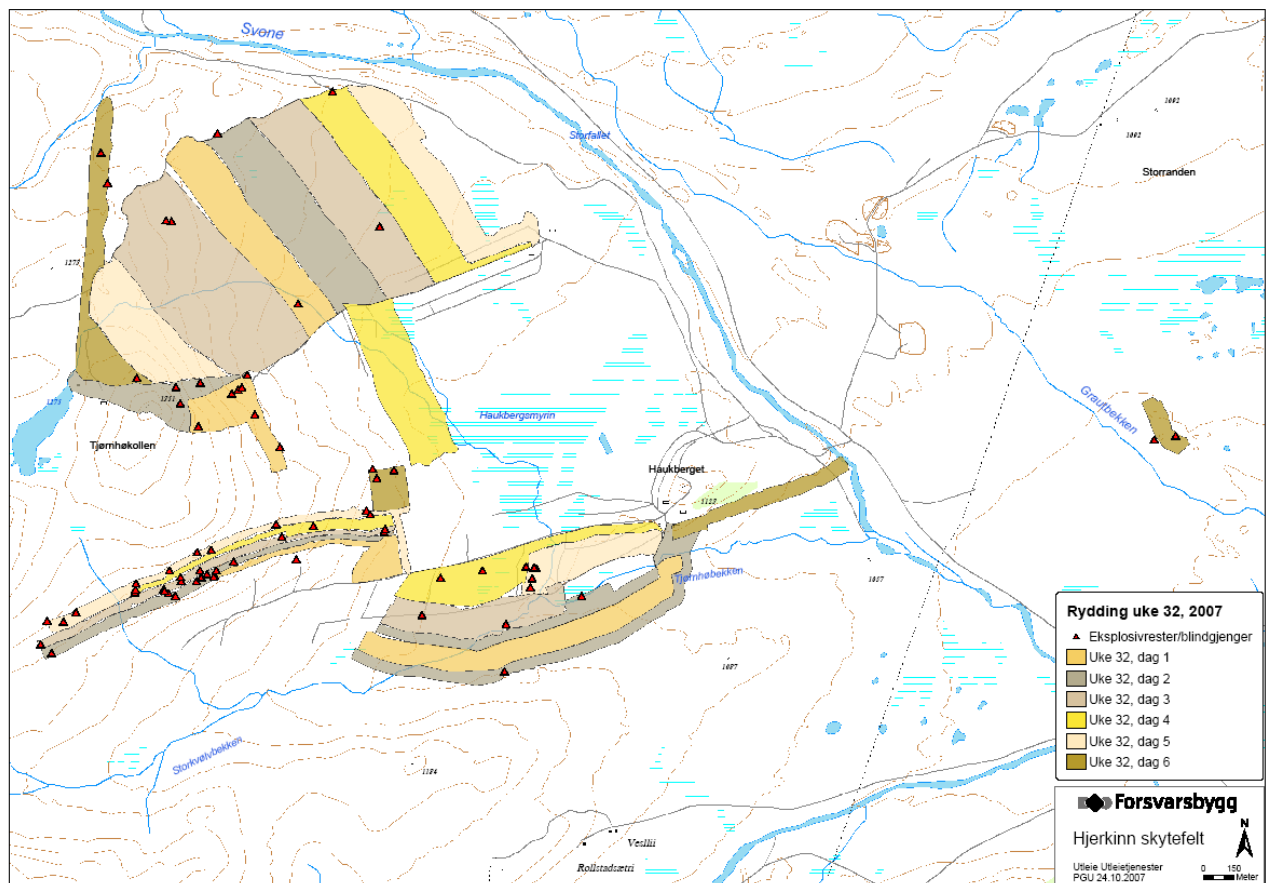
Delvise, syke og permisjoner:

- 59 dagsverk

Oppsett av ERK'en for denne perioden gikk vesentlig bedre. PBN gjorde en meget ryddig jobb i forberedelsene for dette oppdraget. 2 aug mangler vi 7 vf BV206 og 1 vf Scania m/kran. Dette blir dekket opp tett opp til fremmøtedag på Hjerkinn. ERK etablert med 4 ERG'er og sorteringsplass iht plan.

ERK'en var for uke 32 nesten fulltallig. Utbyttet for uken kunne vært bedre, dersom ikke delvise/syke/permisjoner hadde tatt hele 59 dagsverk. Frafallet her er noe over det som vi normalt opplever. ERG 2, 3 og 4 hadde forsinket oppstart pga tåke 9 aug 2 t og 10 aug 1,5 t.

En ERG avmarsjerte lørdag morgen for returtransport til Nord Norge, resten gjennomførte rydding fram til lunsj lørdag. En del personell fra Esk 3/PBN overnattet på Hjerkinn til søndag, og ble deretter transportert til Rena, dette grunnet kapasitetsproblemer på Rena ift overnatting. Værforholdene var tilfredsstillende, men noe tåke på morgenen. Resultatet for uken blir påvirket negativt, grunnet antall syke/delvise samt værforholdene.

6.2.2 Uke 33 – fortsatt rydding i felt I

ERK etablert med støtte fra:

- HSTY PBN, HSTY SBBN, HSTY GSV og HSTY INGBN – ryddemannskaper, vognførere og sanitetssoldater
- HSTY SANBN – sanitetssoldater og sanitetstroppssjef
- FSAN FFSS FSSK UTDANNINGSKOMPANI – sykepleier og sanitetssoldater
- FKL FAES, FLO P BASE-TRØNDELAGE ØRLAND-AMM-DEPOT, FLO S SBL AMS, FSAN FAGAVD FAGUTVIKLING-OG-MILITÆRMEDISIN, og sivile – sjef ERK og EOD-operatører
- FSAN Helseavd Håkonsvern – lege
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew.

Avvik fra anmodet støtte:

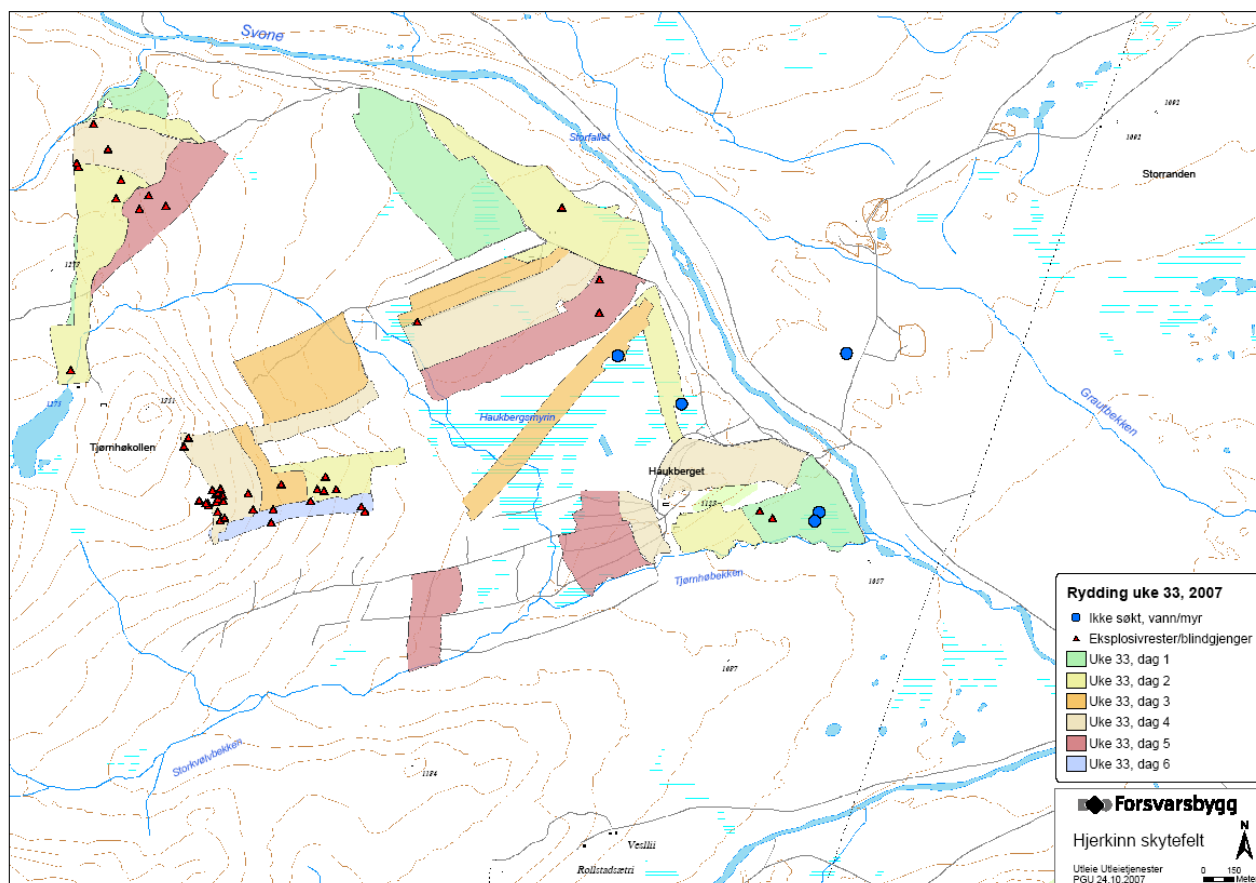
- - 31 ryddemannskaper ≈ 25,8 %
- Utført med 4 ERG a 22, mandag tom fredag, ERK 150 totalt

Delvise, syke og permisjoner:

- 09 dagsverk

I motsetning til uke 32 hadde ikke PBN tilstrekkelig antall personell tilgjengelig for å komplettere ERK'en i uke 33. ERK etablert med sorteringsplass og 4 sterkt reduserte ERG'er. Denne uken preges av et meget godt motivert personelloppsett med svært lite frafall under veis. Resultatet preges likevel av at det manglet totalt en ERG. I tillegg var dette en uke med mye regn, og til dels meget sterk vind. ERK'en hadde forsinket oppstart 13 aug med 2,5 t grunnet mangel på lege og helikopter. Helikopter med lege og san tr sjef om bord, måtte avvente på Hamar grunnet tåke. I tillegg var det redusert ryddetid 15 aug med 2 t grunnet tåke, regn og kuling. Personellet avmarsjerte fra Hjerkinn til Setermoen og Rena i tiden lørdag 18 aug kl 0300 – 1030.

Onsdag 15 aug besøkte FMIN Hjerkinn PRO. FMIN var spesielt godt fornøyd med soldatenes positive holdninger, og poengterte viktigheten av dette prosjektet. Besøket ble gjennomført med "mye vær". På mange måter viste dette godt de forhold ERK'en jobber under, og at dette faktisk krever en god ledelse, motiverte soldater og befal, for en sikker gjennomføring. Værforholdene kunne vært bedre denne uken. Totalt resultat er noe redusert grunnet beskrevne værforhold.

6.3 Uke 37 og 38

Plan:

- Felt E, 3 ERG'er uke 37 a 5 ryddedager og felt I, 3 ERG'er uke 38 a 5 ryddedager.

Under planleggingsfasen ble sorteringsplass tatt ut for uke 37. Dette hadde sammenheng med bl a villreinjakta som da ville bli mindre forringet, samt det faktum at vi hadde ryddet store deler av området E i 2006 og uke 26/2007. Det var derfor forventet forholdsvis lite funn.

6.3.1 Uke 37 – fortsatt rydding i felt E

ERK m/3 ERG'er uten sorteringsplass, etablert med støtte fra:

- 138-LUFTVING BO-SKV BASESETT og KNM HH – ryddemannskaper og følgebefal
- HSTY GSV og HSTY SBBN – vognførere BV206
- FSAN FFSS FSSK UTDANNINGSKOMPANI UTD-TROPP – sanitetstroppssjef og sanitetssoldater
- FKL FAES, FLO S SB LAMS og sivile – sjef ERK og EOD-operatører
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew.
- FSAN FFSS FSSK UTDANNING STØTTE – lege

Avvik fra anmodet støtte:

- - 3 ryddemannskaper $\approx 0,2 \%$
- Utført med 3 ERG'er a 29, mandag tom fredag, ERK 126 totalt

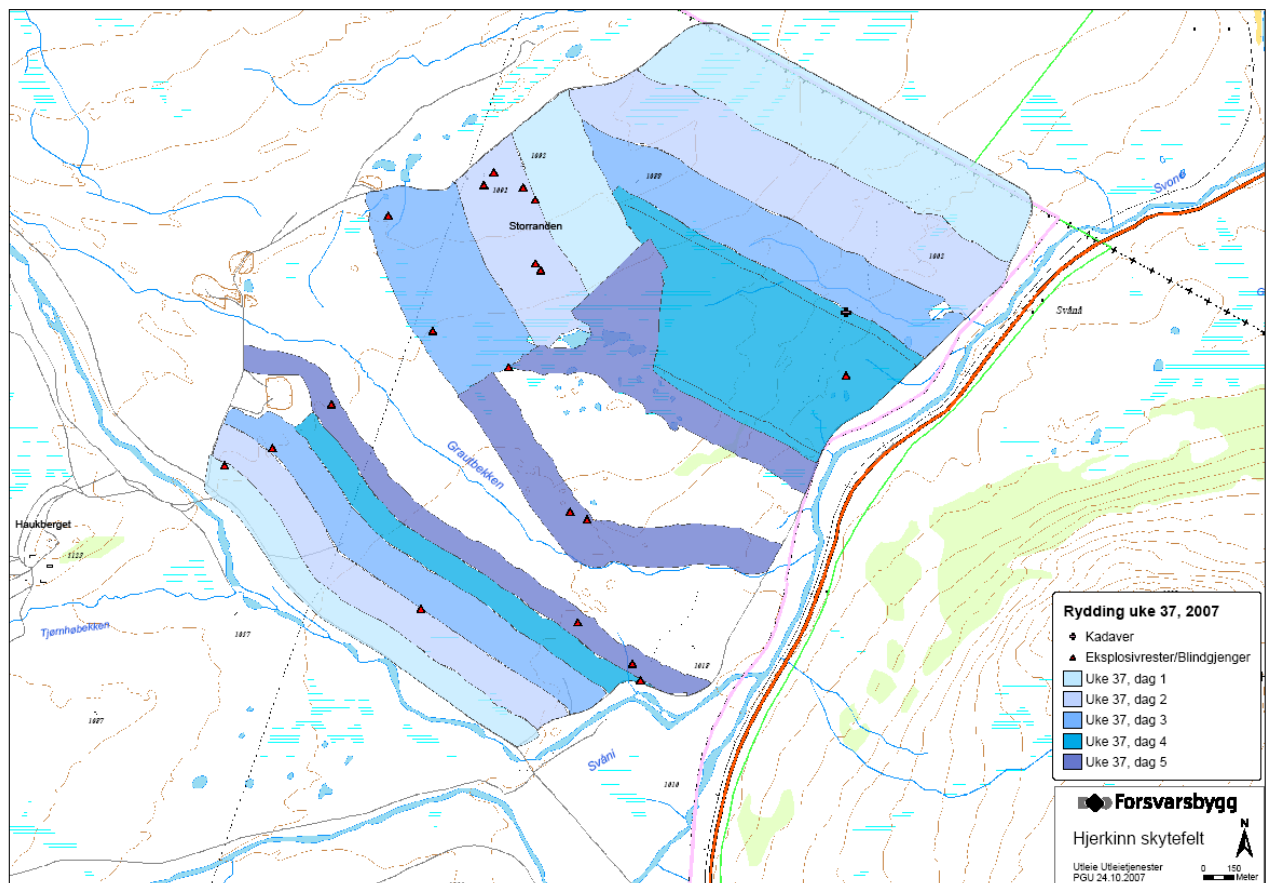
Delvise, syke og permisjoner:

53 dagsverk

ERK etablert med 3 ERG'er, men uten sorteringsplass. Hjerkinn PRO regnet med at funn kunne tas hånd om av sorteringsplass i uke 38. Basesett Ørland og KNM HH dannet hovedstyrken av ryddemannskaper denne uken. ERK'en hadde i utgangspunktet oppsett i h t plan. Det som reduserer resultatet er det forholdsvis store frafallet av ryddemannskaper grunnet delvise/syke under veis. Sannsynligvis henger dette noe sammen med det faktum at personellet fra KNM HH nettopp var ferdig med rekruttutdanningen, og således hadde liten trening i felt for denne type oppdrag. Enkelte burde nok heller ikke blitt sendt til Hjerkinn.

13 sep har vi en uregelmessighet mht luftkontroll. Jagerfly passerer i ca 300-400 m høyde, samtidig med at ERK'en står klar til å sprengte dagens funn. Sprengning av funn ble kansellert den dagen, og forholdene blir avklart og kommunisert på en god måte med FOHK.

Alle avklaringer for uke 38 er ikke på plass. Det var klart på forhånd at det ville bli en del reduksjoner på antall ryddemannskaper i uke 38. Det er imidlertid bekymringsfullt at dette tallet også reduseres ila uke 37. Pr fredag uke 37 har vi 27 ryddemannskap minus. Værforholdene denne uken var tilfredsstillende, en del vind, men dette påvirket ikke sluttresultatet negativt.

6.3.2 Uke 38 – fortsatt rydding i felt I – kansellert grunnet snø

ERK skulle vært etablert med støtte fra:

- 138-LUFTVING BO-SKV BASESETT og 132-LUFTVING LV – ryddemannskaper og følgebefal
- FSAN FFSS FSSK Utdanningskompani Utd-tropp – sanitetstroppssjef og sanitetssoldater
- HSTY SANBN – sanitetssoldater
- FKL FAES og FLO S SBL AMS – sjef ERK og EOd-operatører
- FLO P Base-Østerdalen Løten Amm Depot – betjening ammunisjonsiglo
- 137-LUFTVING 720-SKV B-FLIGHT – helikopter med crew.
- FSAN Alm helse – lege

Avvik fra anmodet støtte:

- - 27 ryddemannskaper): 30 %
- Forberedt med 3 ERG'er a 21, mandag tom fredag, ERK 108 totalt

Delvise, syke og permisjoner:

Ingen

Lørdag 15 sep kom det nedbør i form av snø, ca 5 cm i store deler av feltet ned til ca 1000 moh. Dette ble i stort borte i l a dagen. Imidlertid natt til søndag 16 sep falt ytterligere ca 10 cm nedbør i form av snø. Denne la seg helt ned til Dombås, samt også lavere strøk på Østlandet. Værvarslet for kommende dager var heller ikke positive. Sannsynligheten for å ha akseptable ryddeforhold kommende mandag ble vurdert som lite sannsynlige. Beslutning ble av DPL Hjerkinn PRO

bestemt å fattes før kl 1100 søndag 16 sep, dette var tidspunkt for LV-bn sin avmarsj fra Bodin leir. Kanselleringen av uke 38 ble besluttet og meddelt avdelingene i prioritert rekkefølge, da med pri 1 til LV-bn/Bodø som var klare for avmarsj. Ila tiden fram til kl 1400 var melding igjennom til alle involverte parter, inklusive hele Basesett Ørland som var hjemme på weekend. Det var stor forståelse og utstrakt imøtekommenhet blant alt personell som var del av kanselleringen. Det samme var tilfelle med hoteller og de som hadde oppdrag med forpleining av mannskaper. Mandag morgen 17 sep var det kommet ytterligere nedbør kombinert med minusgrader, rydding ville derfor ikke vært mulig denne dagen.

Det var heller ikke denne uken mulig å få det antall ryddemannskaper som anmodet om. ”Tapt” resultat består derfor egentlig av arbeidet tilsvarende 2 ERG’er i en uke. Det var beklagelig at ryddingen denne uken måtte avlyses, prosjektet ville ellers ha kunnet kommet i mål med en komplett gjennomgang av felt I på Haukberget.

I slutten av uke 38 ville det enkelte steder vært mulig å rydde, men ikke i prioritert område Haukberget. Ukene etter 38 var imidlertid frie for snø på Hjerkinn helt fram til uke 44. Planlagte uker for 2008 strekker seg derfor helt ut til uke 39.

I uke 38 gjennomførte 3 EOD-operatører sortering, opprydding, sprengning og levering av søppel og treverk fra sorteringsplass. Dette var ammunisjonsrester og skrap/søppel fra uke 37.

6.4 Totalt resultat

Blindgjengere og eksplosivfunn:

- Tennmekanismer og håndvåpenpatroner:	500 stk
- 12,7mm prosjektiler, vesentlig MP:	3 808 stk
- 20mm prosjektiler, vesentlig MP:	159 stk
- 30mm prosjektiler, vesentlig MP:	59 stk
- Blindgjengere større enn 30mm, brannrør, krutt, håndgranater, geværgranater, 88mm PVRK, kruttrester til rakettmotorer, pyrotekniske satser og eksplosivrester:	252 stk

Sum eksplosivfunn	4 778 stk
--------------------------	------------------

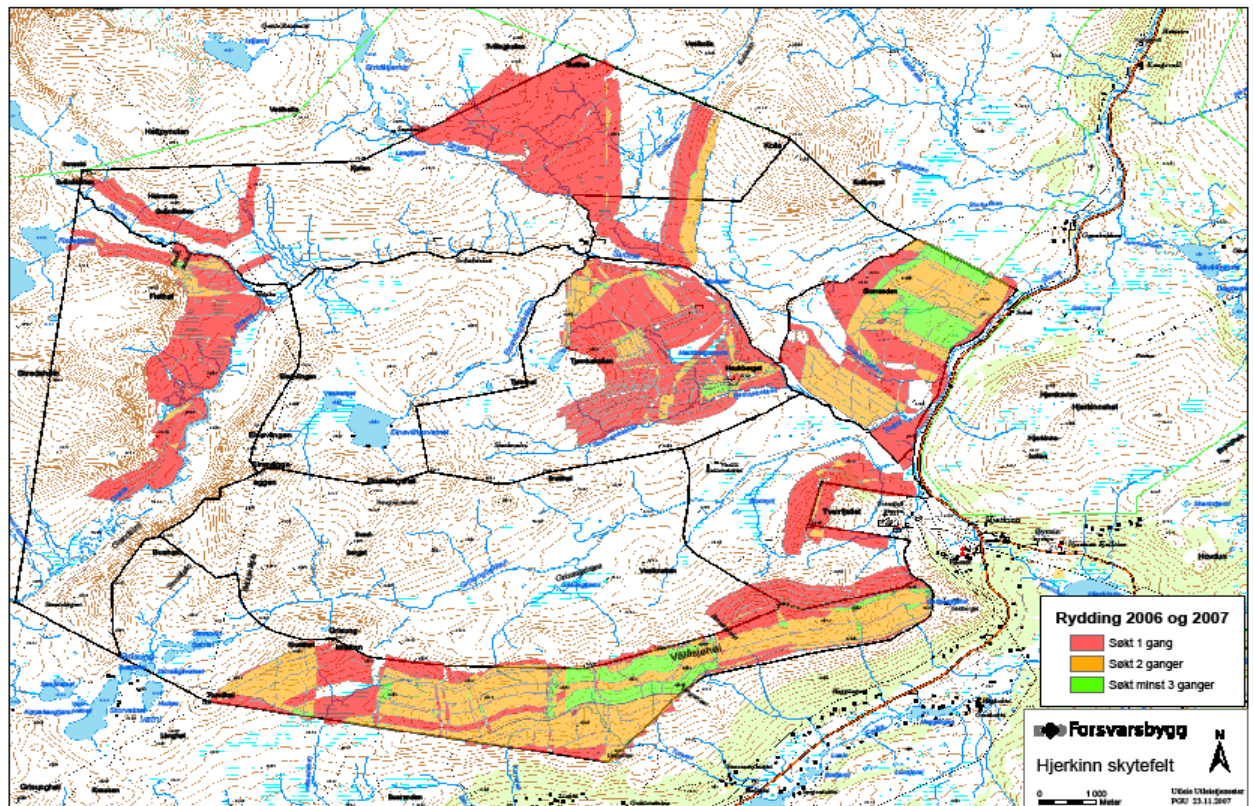
Søppel, vesentlig av sivil opprinnelse:	ca 26m³
--	---------------------------

Treverk, vesentlig skiverester og målfundament:	ca 200m³
--	----------------------------

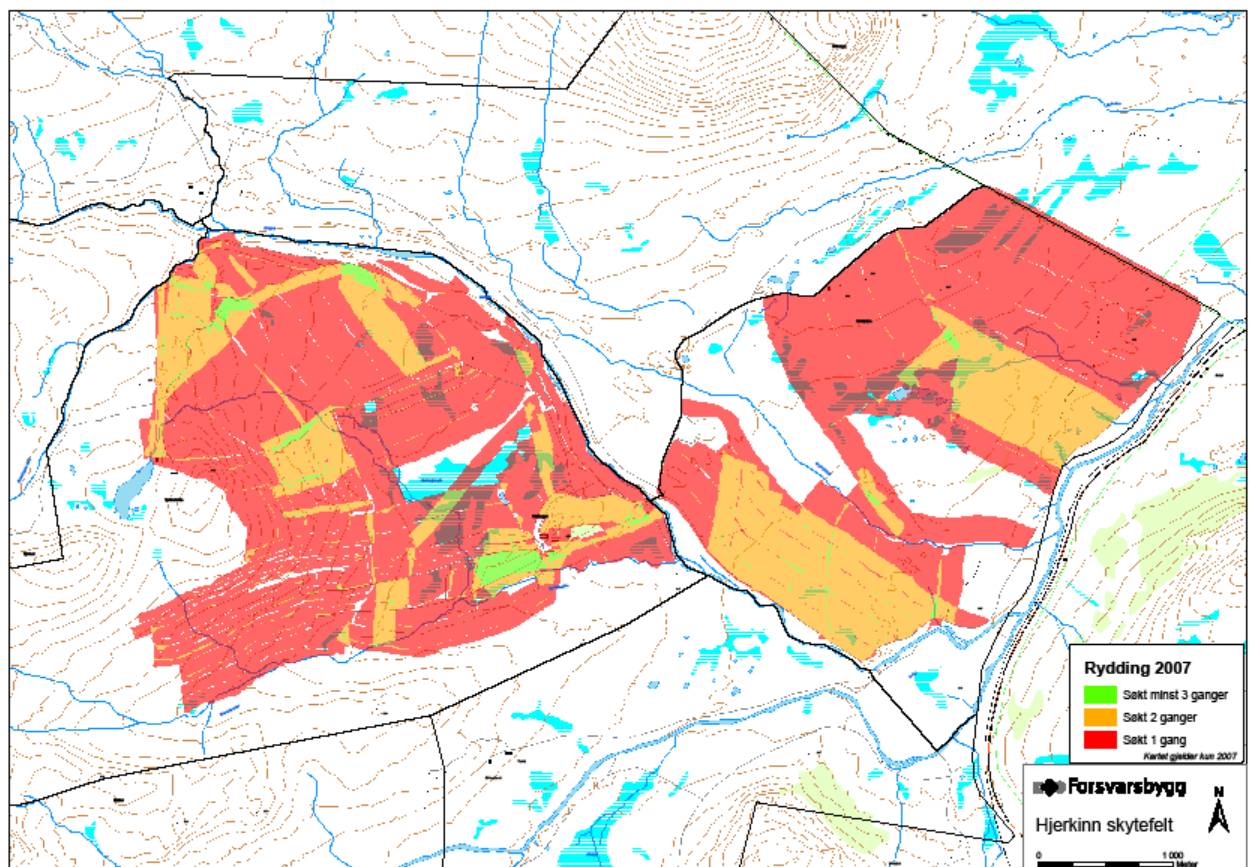
Ammunisjonsskrap (stål, jern, aluminium, kopper, messing)	36, 998 t
--	------------------

Plastkasser og plastkogger (am. emballasje)	ca 0, 25 t
--	-------------------

Stål og jernskrap (vesentlig fra målfundament, skiverester og sprengningsobjekter i f m sprengningsplasser)	ca 5 t
--	---------------

Bilde over viser totalt resultat pr 31 desember 2007. Bildet under viser hva som er ryddet i 2007.

6.4.1 Ressursbruk totalt pr 2007

Tabellen inneholder bruk av dagsverk (dv) for ryddemannskaper på det enkelte felt ift planlagt forbruk i TP-dok. Fradrag av tapte dv pga vær, syke, delvise og permitterte gir faktisk innsats i form av dv på det enkelte felt. Denne oversikten, sammen med resultat i antall km² ryddet område, vil kunne gi et godt grunnlag for å beregne ressursbehov for resterende del av skytefeltet.

Grunnlagsdata/forklaring til tabellen:

- 1 normal ryddeuke = 5 ryddedager.
- 1 ERG = 30 ryddemannskaper.
- Kolonne 3, Plan, 1. linje, A 4/3 betyr; felt A 4 ekspløsvryddegrupper i 3 uker.

År	Uke	Plan	TP dok dv Fase 1	Utført med ant ERG'er/ ant pers	Ant dager planlagt	Tapte dv pga vær div.	Tapte dv pga syke delvise perm	Netto brukte dv	Totalt eff dv på feltet akkumulert
2006	32	A 4/3	1800	2/26	3,5	0,75/39	13	130	130 / 1800
2006	38	A 4/3	1800	2/29	3,0	0	3	171	301 / 1800
2006	38	B 6/3	2700	2/29	2,75	0	2	157,5	157,5 / 2700
2006	25	C 4/4	2400	4/27	3,5	0	3	375	375 / 2400
2006	26	C 4/4	2400	4/28	3,5	0,75/84	3	288	663 / 2400
2006	33	C 4/4	2400	2/26	4,0	0,75/39	24	145	808 / 2400
2006	37	C 4/4	2400	1/9	3,5	0	0	31,5	839,5 / 2400
2006	37	D 3/3	1350	1/29	3,5	0	3	98,5	98,5 / 1350
2006	37	D 3/3	1350	1/18	3,5	0	0	63	161,5 / 1350
2006	37	E 4/2	1200	1/40	3,5	0	0	140	140 / 1200
2006	38	E 4/2	1200	2/29	0,5	0	3	26	166 / 1200
2007	26	E 4/2	1200	1/15	5	0	0	75	241 / 1200
2007	37	E 4/2	1200	3/29	5	0	53	382	623 / 1200
2006	38	F 3/2	1200	2/29	0,75	0	2	41,5	41,5 / 1200
2007	24	I 4/3	1800	4/23	5,5	1,25/111	10	381	381 / 1800
2007	25	I 4/3	1800	3/28	5,5	0	6	456	837 / 1800
2007	32	I 4/3	1800	4/26	5,25	0,5/52	59	435	1272 / 1800
2007	33	I 4/3	1800	4/22	5	0,5/44	9	387	1659 / 1800

6.5 Drøfting resultat

Unntatt fra offentlighet i h t Offentlighetsloven §5a.

6.6 Evaluering

Unntatt fra offentlighet i h t Offentlighetsloven §5a.

6.7 Konsekvenser og videre framdrift

Det er vesentlig for framdriften, at nødvendig personell tildeles Hjerkin PRO i h t innmeldt behov til FSJ VP. Nye retningslinjer for rydding, fra nedsatt Faggruppe, vil forhåpentligvis bidra positivt til framdriftsplan.

Arbeidene med å utarbeide ryddemetode for bratte fjellskrenter/skråninger er ennå ikke påbegynt. Dette er områder hvor ordinære ERG'ere ikke er forutsatt brukt. I TP-dokumentet sorterer dette under begrepet "Alpin ryddegruppe".

Avklaring med oppdragsgiver mht økonomisk kompensasjon for befall og sivile er nødvendig for å sikre årlig rekruttering til prosjektet.

Det gjenstår en del prøver og forsøk med ICOM sikkerhetssamband i dødsoner på Hjerkin.

Dersom ny eier på gamle Hjerkin skytefeltadministrasjon fra 1. januar 2008 (Dovre kommune), vil Hjerkin PRO måtte forholde seg til denne i f m bruk av disse fasiliteter. Dette anses som uproblematisk.

6.8 Avslutning

Gjennomføring av Delprosjekt eksplivrydding fase 1, forutsettes ferdig i 2012. Etter to år med eksplivrydding i Hjerkin skytefelt er det er imidlertid registrert to forhold som kan endre dette:

- Det ene er at Hjerkin PRO ikke får tildelt ryddepersonell som anmodet om i årlig innspill til FSJ VP. Til nå har antall fremmøtte ryddemannskaper ligget langt under det som var anmodet om.
- Det andre er at den økonomiske kompensasjonen for denne type arbeider ikke blir avklart, og at den i tilfelle avklaring, fortsatt ikke er lik for denne type virksomhet i hele Forsvaret.

Ved å endre arbeidsplan for Hjerkin, til kun å berøre en helg, med fremmøte mandag, og avreise lørdag/søndag, håper prosjektet at dette skal være mer tilpasset tilbeordret personell, og kanskje da spesielt småbarnsforeldre.

Hjerkin PRO vil fortsette å se etter mulige nye metoder for rydding som kan økonomisere og effektivisere ryddeprosessen. I denne sammenheng ser Hjerkin PRO meget spent fram til resultatet fra nedsatt faggruppe, som skal evaluere nåværende ryddemetode. Dersom metoden søk i tre retninger, med mulig gjentakelse 3 ganger kan fravikes, vil dette være en sterk bidragsyter til både å økonomisere og effektivisere ryddeprosessen. Hensikten er å komme fram til retningslinjer for rydding som sikrer at resultatet er godt nok, samtidig med at ikke unødige ressurser forbrukes i områder som er tilnærmet "rene" før rydding starter. Deltakelse i møter bl a med NDRF, samt demonstrasjoner hjemme i Norge på nytt søkemateriell, har ikke vist løsninger,

som pr i dag kan erstatte vår valgte hovedmetode for rydding, manngard til fots. Dette er i tråd med fagmyndighet og fagansvarlig sin vurdering.

Samarbeide med Hærens styrker i forhold til tildeling av personellressurser har vært meget tilfredsstillende. For å sikre at antall ryddemannskaper kommer nærmest mulig Hjerkinn PRO sitt behov, mener Hjerkinn PRO at en ressursdialog som gir konkrete oppdrag til den enkelte avdeling, er formålstjenlig. Dette ville også lette arbeidet til Hærens styrker som ansvarlig koordinator.

Hjerkinn PRO er meget godt fornøyd med kvaliteten på den støtten som er mottatt i 2007. Antall tildelte ryddemannskaper er imidlertid for lite i forhold til å kunne opprettholde tidsplan i fase 1. Som tidligere år er de mannskaper, befal og sivile som møter på Hjerkinn, meget godt motiverte.

^A Vedlegg: Organisasjon, personell og materiell